

GIYİM AKSESUARLARI

AYAKKABI YAPIMI

Keçe

Türk Dil Kurumu'na göre keçe, "Yapağı veya keçi kılının dokunmadan yalnızca dövülmesiyle elde edilen kaba kumaş" olarak tanımlanmaktadır.

Düğüm, örgü ve dokuma gibi tekniklerin kullanılmadan hayvansal liflerin çeşitli etkiler altında kaynaştırılması ile elde edilen kumaş yüzeyi olan keçe, aynı zamanda ilk kumaş yapım tekniği olarak kabul edilebilir.

Keçe; koyun, tavşan, deve, lama gibi hayvanların yünleri ile tiftik keçisinin kıllarının su, sabun ve ısı yardımıyla oluşturulan alkali bir ortamda liflerin birbiri arasına girmesi ile elde edilmekte olup en atkısız, çözgüsüz sıkıştırılmış tekstil örneğidir.

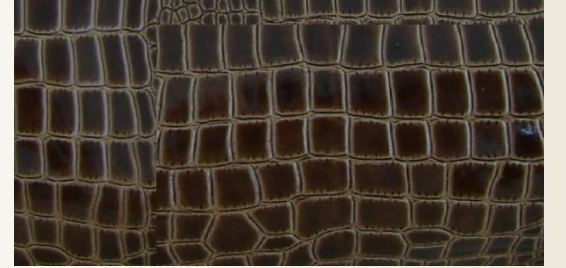
Keçe

- Eskiden ürünler tepme keçe tekniği ile yapılırken, günümüzde farklı teknikler yaygınlaşmıştır. “Islak keçe” ve “ Kuru keçe” en sık kullanılan yöntemlerdendir.
- Islak keçe tepme keçe tekniğine benzemekte ancak küçük yüzeylerde yapılmaktadır. Islak keçe tekniği de ayakkabı yapımına son derece uygundur.

Deri

- ➔ Deri, çeşitli hayvanların yüzülmesinden elde edilir. Ham deri daha sonra bir dizi işlemlerden geçirilerek işlenir ve mamul deri olarak kullanılabilir duruma getirilir.
- ➔ Doğal derinin ihtiyacı karşılayamaması ile doğal derilere benzetilmeye çalışılan suni maddelerde kullanılmaktadır.
- ➔ Deriler iki grupta incelenir.
  - ➔ Yapay deriler
  - ➔ Doğal deriler

Doğal Deriler ve eřitleri

- ▶ Dođal deriler elde edilen hayvan tūrüne gōre gruplandırılmaktadır.
  - ▶ Būyūkbař hayvan derileri : Ŗkūz, manda, dana, inek, at eřek, katır
  - ▶ Kūūkbař hayvan derileri: Koyun, kuzu, keçi, ođlak
  - ▶ Sūrūngen hayvan derileri: Timsah, yılan
  - ▶ Yaban (av) hayvan derileri: Yaban domuzu, geyik, karaca, dađ keçisi

Vidala, nubuk, sūet, rugan, zig, lame, dore, nappa, kūrک gibi deriler elde edildiđi hayvanın Ŗzellik ve iřlenti biçimine gōre isimler almaktadır. Bu derilerin her birinin kullanım yeri yapılacak ayakkabıya gōre deđiřmektedir.

Yapay deriler ise doğal deriler gibi ayakkabının i ve dış yapısında kullanılmaktadır.

Ayakkabı Yapımında Kullanılan Malzemeler

- Bu çalışma çeşitli renklerde plaka halinde satılan tepme keçe, veya ıslak keçe yöntemi ile ya da yapay deri ile yapılacaktır.
- Tepme Keçe
- Islak keçe
- Yapay deri
- Doğal deri
- İplikler (Saraç ve dikiş)
- Süsleme malzemeleri (iplik, boncuk, deniz kabukları, meyve çekirdek ve kabukları, kurdela, düğme vb.
- Taban malzemeleri (kösele, plastik)
- Kağıt bant, karton

Ayakkabı Yapımında Kullanılan Araçlar

- Ayakkabı kalıbı
- El aletleri
- Biz, deri kesim bıçağı veya maket bıçağı
- Çelik cetvel,
- Pergel, Mezura
- Sabun veya rulet, gümüş kalem
- Makas
- Saraç iğnesi veya yorgan iğnesi
- Gerekli yerlerde dikiş makinası kullanılabilir.

El Aletleri

Traş bıçağı

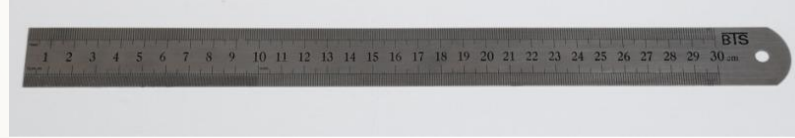
Pergel

Biz

Çarklı zimba

Cetvel

Kesim bıçağı

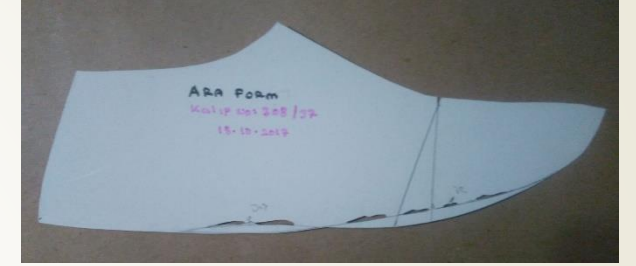

Yakma aleti

Ayakkabı Yapımı İşlem Aşamaları

- Ayakkabı kalıbı üzerinden şablon çıkarma
- Şablonlara göre gereci kesme
- Çeşitli malzemelerle süsleme
- Taban kesimi
- Şilte, mostra hazırlama
- Saya ile tabanın birleştirilmesi
- Son bitirme işlemleri

Keçe Terlik Örnekleri

Keçe Bebe Patiđi ve çizme rnekleri

KAYNAKLAR

- Millî Eğitim Bakanlığı MEGEP (2013). El Sanatları Teknolojisi, Keçe Giyim Aksesuarları, Ankara.
- Somçağ, H, Akçakale. N. (2016). Yün Liflerinden Keçeleştirme Yöntemi İle Ayakkabı Yapımı. Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi. Cilt:4. Sayı: 9
- Somçağ, H. (2014) Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi «Ayakkabı Dünyası Arşivindeki Kumaş Sayalı Geleneksel Ayakkabıların İncelenmesi» Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü. Ankara.
- Özkoca, B. (2015). Keçe Ayakkabı Çalışması. Hitit Üniversitesi.
- Somçağ, H. (2005). Deri Teknolojisi Yayınlanmamış Ders Notları. Ankara.
- Somçağ, H. (2013). Deri Süsleme Teknikleri Atölye Öğrenci Çalışmaları. Abant İzzet baysal Üniversitesi. Gerede/ Bolu.